

1.

a) (VYL)

Miten VYL:n mukaiset henkivakuutusyhtiön turvaavuus-, kohtuus- ja jatkuvuusperiaatteet suhtautuvat toisiinsa?

b) (VSL):

Pekalla on säästöhenkivakuutus 500 000 euron säästöillä henkivakuutusyhtiöstä X. Vakuutukseen liittyy 105% kuolemanvaraturva. Vakuutus on otettu 10 vuodeksi 1.3.2004 eli vakuutus erääntyy 28.2.2014. Vakuutusyhtiöllä X on alkuvuonna 2014 teknisiä ongelmia järjestelmissään eikä vakuutuksenottajille pystytä lähettämään vakuutuspostia.

i) Ongelmat saadaan korjattua helmikuun lopussa. 27.2.2014 Pekalle lähtee kirje vakuutuksen päättymisestä ja säästöt maksetaan hänelle eräpäivänä 28.2.2014.

ii) Tekniset ongelmat jatkuvat eikä vakuutuspostia saada koko alkuvuoden aikana lähtemään. Pekan päättymiskirje saadaan postitettua vasta kesälomakauden jälkeen 15.9.2014.

Mitä osaat kertoa edellisissä tapauksissa Pekan vakuutusturvan voimassaolosta vakuutuslainsäädännön perusteella. Perustele vastauksesi.

(10 p)

Vastaus:

- a) VYL 1 luku 16 pykälä sekä 13 luku (turvaavuus-, kohtuus- ja jatkuvuusperiaatteet) -> ymmärrettävä miten nämä periaatteet liittyvät toisiinsa
- b) VSL 3 luvun 21 pykälän soveltaminen tehtävän tapauksessa

2.

Alla on esitetty korvaustapahtumia. Vastaa kysymyksiin ja perustele vastaukset.

Case 1: Tiina on vakuuttanut itsensä kuolemanvaralta vakuutusyhtiöissä A, B ja C. Vakuutusmäärä yhtiössä A on 10.000 euroa, yhtiössä B 100.000 euroa ja yhtiössä C 57.000 euroa. Yhtiö B:n vakuutusedustaja suositteli Tiinalle 100.000 vakuutusmäärää perustuen hänen lainoihin ja tuloihin. Edunsaajaksi on nimetty kaikissa vakuutuksissa Tiinan aviopuoliso Heikki.

Tiina on antanut vakuutuksia ottaessaan oikeat ja riittävät tiedot itsestään sekä maksanut kaikki vakuutusmaksut ajallaan. Vakuutukset ovat olleet voimassa yli 5 vuotta, kun Tiina menehtyy. Hän on edelleen avioliitossa Heikin kanssa.

Onko Heikillä oikeus saada vakuutuskorvaus täysimääräisenä kaikista yhtiöistä A, B ja C?

Case 2: Martti on vakuuttanut itsensä kuolemanvaralta yhtiössä A. Vakuutussumma on 250.000 euroa ja edunsaajaksi on merkitty puoliso ja lapset. Vakuutuksen ottohetkellä Martti on naimisissa Tellun kanssa ja heillä on kaksi alaikäistä lasta.

Martti ja Tellu eroavat ja Martti menee naimisiin Kertun kanssa. Martti kuolee ollessaan naimisissa Kertun kanssa. Heillä ei ole yhteisiä lapsia. Martin ja Tellun lapset ovat edelleen alaikäisiä.

Tellu vaatii vakuutuskorvausta kokonaisuudessaan itselleen sekä hänen ja Martin lapsille. Kerttu vaatii koko vakuutuskorvausta itsellensä.

Kenelle vakuutuskorvaus maksetaan ja minkä suuruisena?

Case 3: Minerva on vakuuttanut itsensä vakavan sairauden varalta vakuutusyhtiössä. Vakuutussumma on 50.000 euroa. Hän sairastuu keuhkosityöpään ja hakee vakuutuskorvausta. Korvauskäsittelyn aikana vakuutusyhtiölle selviää sairaalasta saatujen asiakirjojen perusteella, että Minerva on tupakoinut ainakin koko vakuutuksen voimassaolon ajan. Vakuutushakemuksessa hän on ilmoittanut ettei tupakoi. Tupakointi ei olisi estänyt vakuutuksen myöntämistä mutta sen hinta olisi ollut merkittävästi korkeampi. Tuleeko vakuutusyhtiön maksaa vakuutussumma?

(10 p)

Vastaus:

Case 1: VSL 6 luku 47 §, VSL 8 luku

Case 2: VSL 6 luku 47 § ja 50 §

Case 3: VSL 4 luku 22, 24 ja 27 §

3.

- a) Mitä tarkoittaa työeläkevakuutusyhtiöiden erillisyyperiaate ja mikä on sen yhteys Suomen EU-liittymissopimukseen?
- b) Työeläkevakuutusyhtiön sijoitustoiminnan järjestäminen lain työeläkevakuutusyhtiöistä mukaan.

(10 p)

Vastaus: Vakuutuslainsäädäntö s. 74-76, TVYL 2-5 § ; TVYL 9 luku, Vakuutuslainsäädäntö s. 84-85.

4.

Millä viranomaistahoilla on rooli vakuutusyhtiöiden toiminnan sääntelyssä ja valvonnassa, ja millainen on kunkin viranomaistahon rooli?

(10 p)

Vastaus:

Vakuutusoppi, luku 4.1

5.

Mikä on ORSA?

Mikä rooli yhtiön johdolla, aktuaaritoiminnolla ja riskienhallintatoiminnolla on ORSA:ssa?

Mitä tarkoitetaan ORSA:ssa kokonaisvakavaraisuusarvioinnilla?

(10 p)

Vastaus:

EIOPA-BoS-14/259 FI)

(https://eiopa.europa.eu/GuidelinesSII/EIOPA_Guidelines_on_ORSA_FI.pdf)

6.

Ruotsalainen henkivakuutusyhtiö Livförsäkringsaktiebolaget Dödsbo on päättänyt ryhtyä myymään vakuutuksia Suomeen käyttäen yhtiön kehittämää, Internetissä toimivaa tarjousjärjestelmää. Yhtiön myyntipäällikkö on valmistellut tuotekehityssuunnitelman, joka kiteytettynä on seuraava:

- Tarjousjärjestelmä on yksinkertainen, ja yhtiön verkkosivuilla on linkki tarjousohjelmistoon.
- Tarjousohjelmisto kysyy henkilön ikää, sukupuolta, vakuutusaikaa ja vakuutussummaa.
- Jos vakuutuksenottaja hyväksyy tarjouksen, se tuottaa automaattisesti vakuutuskirjan, joka on tämän tehtävän liitteenä.
- Muuta materiaalia yhtiöstä tai tuotteista tarjousohjelmistossa tai yleensä verkkosivuilla ei ole.
- Koska vakuutuksia myydään Internetin välityksellä, myyntipäällikön käsityksen mukaan yhtiö ei tarvitse toimilupaa Suomesta.

Markkinointipäällikkö kysyy sinulta neuvoja:

- 1) Voiko yhtiö ryhtyä myymään henkivakuutuksia Internetissä suoraan Suomeen, miten se tapahtuisi ja millä ehdoilla?
- 2) Onko liitteenä oleva vakuutuskirja mielestäsi riittävä materiaali annettavaksi vakuutuksenottajille vakuutuksen myöntöprosessin yhteydessä?
- 3) Miltä osin vakuutuskirja ei täytä säännösten vaatimuksia ja mitä muita puutteita siinä on? (10 p)

Perustele kantasi markkinointipäällikölle.

Bonustehtävä (max 2 p – bonustehtävän vastaus enintään viidelle riville):

- Mitä riskejä näet ehdotetussa vakuutuskirjassa aktuaarin näkökulmasta?

Vastaus:

- 1) UlkomVakYL 5 §, Vakuutuslainsäädäntö 92 ja 93 – 95
- 2) VSL 5: Tiedot ennen vakuutuksen tekemistä, Vakuutuslainsäädäntö 138 – 142
- 3) UlkomVakYL 5 §, VSL 20, 28(2), 37, 37 a ja 73), Oikeusministeriön asetus henkivakuutuksesta annettavista tiedoista 2 (1)(3), 2 (2), 3 (4), 3 (5) ja 3 (9), Vakuutuslainsäädäntö 93, 138 – 142, 157 – 159, 189, 226 – 230

Bonustehtävä: Mm: terveys selvitys puuttuu, pysyvän työkyvyttömyyden määritelmä epäselvä, kiinteä vakuutusmaksu

(15 p)

7.

FinTech-yrittäjät ovat todenneet, että Suomeen tarvitaan uusi kybervakuutuksiin erikoistunut vakuutusyhtiö. He ovat myös havainneet, että IT-ammattilaisten työ on stressittömämpää ja IT-ammattilaiset elävät pidempään, joten näitä varten aiotaan perustaa henkivakuutusyhtiö. He tulevat luoksesi ja haluavat kuulla asiantuntijan mielipiteen, mitä ja minkälaisia yhtiöitä tulisi tehdä. He esittävät sinulle seuraavat kysymykset:

- 1) Mitkä ovat yhtiön perustamis- ja vähimmäispääomavaatimukset ja mitä eroa näillä on?
- 2) Jos perustetaan vain henkivakuutusyhtiö, joka harjoittaisi myös vahinkovakuutustoimintaa, vaikuttaisiko se yleisesti yllämainittuihin pääomavaatimuksiin?
- 3) Olisiko tässä nimenomaisessa tapauksessa mahdollista se, että perustettaisiin vain henkivakuutusyhtiö, joka sitten harjoittaisi myös yllä mainittua vahinkovakuutustoimintaa?
- 4) Kybervakuutuksessa on isot riskit, mutta oletettavaa on, että varsinkin alkuvuosina korvausmeno on pientä. Voisiko yhtiö periä pienempää vakuutusmaksua ja tarvittaessa periä joko osakkailta tai vakuutuksenottajilta lisämaksua? Miten tähän mahdollisesti vaikuttaa yhtiömuoto? Voisiko henkivakuutusyhtiökin periä lisämaksuja? Miten tämä käytännössä toteutettaisiin?

Perustele kantasi.

(10 p)

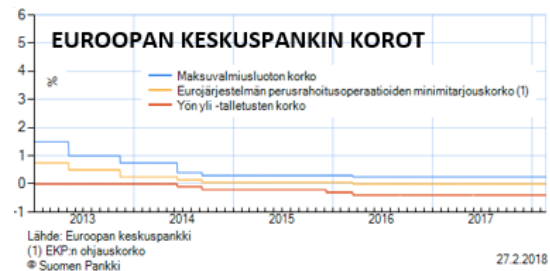
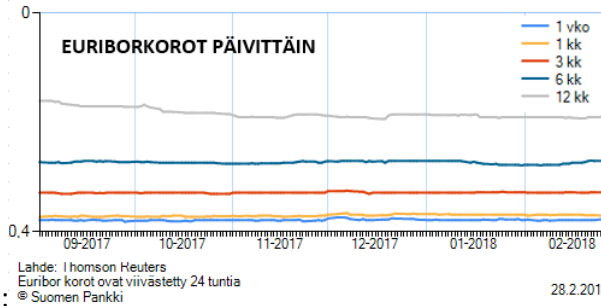
Vastaus:

- 1) VYL 2:1a Perustamispääoma, VYL 11:4 Vähimmäispääomavaatimus
- 2) VYL 13 a:3 Nimellisen vähimmäispääomavaatimuksen täyttäminen
- 3) VYL 1:15 Erillisyyperiaate
- 4) VYL 4: 3: Vakuutusosakeyhtiön osakkeenomistajien velvollisuus suorittaa erityisiä maksuja
VYL 4: 4: Keskinäisen vahinkovakuutusyhtiön vakuutuksenottajaosakkaiden lisämaksuvelvollisuus
Fivan ohjeet

8.

Vakuutusosakeyhtiö Hengenlähdon, joka myy kuolemanvaravakuutuksia, sisäinen tarkastus on kiinnittänyt huomiota siihen, että yhtiön maksamat viivästyskorot ovat huomattavan suuret. Yhtiön korvausosasto on sisäisen tarkastuksen raporttia analysoidessaan todennut, että yhtiö ei nykyresurssein pysty tehostamaan prosessejaan ennen kuin uusi Internet-pohjainen verkkosovellus otetaan käyttöön. Korvausosasto on kutsunut sinut keskustelemaan, voitaisiinko yhtiössä sovellettavia viivästyskorkomenettelyjä muuttaa.

Korvausosasto toi tausta-aineistoksi seuraavat kolme

graafia:

Tällä hetkellä Euribor-korot ovat 2.1.. ym. kuvioiden perusteella miinuksella (1 vko -0,379 %, 1 kk -0,368 %, 3 kk -0,329 %, 6 kk -0,271 % ja 12 kk -0,186 %) ja EIOPA:n julkaisema korkokäyräkin on seuraavat viisi vuotta miinuksella. Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioon vuodenvaihteessa soveltama korkokin oli 0,0 % ja yön yli korko -0,4 % ja maksuvalmiusluoton korko 0,25 %.

Kertoessasi kannastasi korvausosastolle alla oleviin kahteen tapaukseen

- **peruste** kantasi ja
- **peruste**, mikäli korvausosasto on mielestäsi väärässä, miksi sen argumentaatio ei sovellu tähän tapaukseen

- a) Nykyisten vakuutusehtojen mukaisesti korvauksille maksetaan 10 %:n viivästyskorkoa. Korvausosaston mielestä oikea viivästyskoron taso olisi noin 2 % ja uusien vakuutusten vakuutusehtoja tulisi muuttaa. Heidän mielestään isompi korko olisi tässä tilanteessa vastoin vakuutussopimuslain rikastumiskieltoa. Korvausosasto kysy kantaasi, mikä olisi aktuaarin mielestä oikea korkotaso ja minkä takia, ja perusteluja tälle. Saako yhtiö ylipäättään maksaa näin isoa korkoa korvauksista? Joskus korvauksen maksaminen on estynyt sen takia, että osa korvauksesta on riidanalaisista. Mitä suositat tässä tapauksessa?

Nykyisten vakuutusehtojen mukaisesti viivästyneistä vakuutusmaksuista peritään myös 10 %:n viivästyskorkoa. Korvausosasto on selvittänyt, että vakuutusmaksuja ei ole välttämättä kuitenkaan karhuttu ja viivästyskorot ovat jääneet perimättä. Perimättömiä vakuutusmaksuja voi olla jopa kymmeneltä vuodelta. Korvausosasto kysy kantaasi, voidaanko asialle vielä jotakin tehdä korvausvaiheessa.

(10 p)

Vastaus:

- a) kohdassa käsitelty asiakkaan maksamaa viivästyskorkoa ja b) kohdassa yhtiön maksamaa viivästyskorkoa (säännökset poikkeavat toisistaan)
- vakuutussopimuslain pakottavuus ja tahdonvaltaisuus (VSL 3 §, Vakuutuslainsäädäntö 132 – 136, Vakuutusosoikeus 27 – 34)
- rikastumiskielto (VSL 57 ja 58 §, Vakuutuslainsäädäntö s. 215 – 216, Vakuutusosoikeus s. 27, 220)

- korvausten viivästyskoron maksuvelvollisuus ja riidattoman osan maksaminen (VSL 70 §, 3 ja 4 mom., Vakuutuslainsäädäntö s. 325 – 326)
- viivästyskoron määrä (korkolaki, Vakuutuslainsäädäntö s. 325 – 326)
- vakuutusmaksusaatavan vanheneminen (VSL 46 §, Vakuutusoikeus s. 301)
- vakuutusmaksun kuittaaminen korvauksista (Vakuutusoikeus s. 132)

9.

a) Mitä tarkoitetaan hyvällä vakuutustavalla.

b) Selosta vakuutusyhtiölaissa säädetyn salassapitovelvollisuuden keskeiset periaatteet.

(15 p)

Vastaus:

a) Lehtipuro & al. s.121-127

b) vakuutusyhtiölaki 30 luku